

ÅRSPLAN FOR ÅNSTAD BARNEHAGE

2019/2020

VELKOMMEN TIL ET NYTT BARNEHAGEÅR

Det er en stor glede for oss å ønske både barn og foreldre hjertelig velkommen til vår flotte barnehage.

Vi håper du vil få god nytte av denne årsplankalenderen gjennom barnehageåret. I kalenderen kan du notere viktige datoer, turer eller annen informasjon fra oss i barnehagen og hva vi ønsker å vektlegge i året.

Vi håper alle føler seg godt mottatt i Ånstad barnehage og ønsker å gjøre vårt beste for at ditt barn skal trives hos oss.

Viktige telefonnummer:

Styrer: 90 02 68 39

Ånstad bhg: 90 07 16 49

VÅR VISJON

«Med stjerner i øynene og skrubbsår på kneet. En plass for søster og bror, en plass for å leke og vokse seg stor»

Husk: Merk alt tøy, matboks, drikkeflaske og annet utstyr, så blir det lettere å finne det☺

PRAKTISK INFORMASJON

Vi har i Ånstad barnehage en avdeling. Barna er fra 1 år og opp til førskolealder.

Åpningstider/Fridager

* Mandag til fredag kl 0700 - 1615. Ved søknad med turnus til grunn kan man få utvidet utvidet åpningstid fra kl 06.30.

Barnehagens ansatte skal kunne låse dørene klokken 1615 og barn og foreldre skal derfor være ute av barnehagen før denne tiden.

* Barnehagen har stengt alle røde dager, samt julaften og nyttårsaften. Onsdag før skjærtorsdag stenger barnehagen kl 12.

Barnehagen vil ha 5 planleggingsdager der barnehagen holder stengt.

Dette er barnas 5. ferieuke

* Alle barn er pålagt å ha 4 uker ferie i løpet av barnehageåret, der 3 av ukene skal tas sammenhengende.

*Barnehagen vil ha beskjed dersom det er andre enn foreldrene som henter barna.

*Vi skal ha beskjed dersom barnet ikke kommer i barnehagen.

Kjernetid: Fra 0930 - 1330 ønsker vi at alle barna skal være tilstede i barnehagen. På denne måten får vi ro rundt de viktigste fellesaktivitetene gjennom dagen

Mat

* Foreldrene betaler kost etter selvkost prinsippet i barnehagene i Ibestad.

* Vi har varm mat en gang i uka. Vi har lagt vekt på et næringsrikt og variert kosthold. Vi setter derfor opp mat meny 6 uker på forhånd. Barna er med på å lage maten.

* Vi har det sånn at barna får med seg noe godt å spise hjemmefra ved feiring av bursdag. Gjerne kake el.l

* Vi har 3 måltider pr. dag. Frokost kl 730 - 0845 og lett mat klokken 14.00.

* Barna har med matpakke til frokost

ÅNSTAD BARNEHAGE

e-postadr: sandra.bertinussen@ibestad.kommune.no

Sandra Bertinussen

styrer

Susann Myrvang

ped.leder 60%

susann.myrvang@ibestad.kommune.no

Kamilla Norman

ped.leder 100%

May Kirsti Ekman

barnepleier 100%

Trine-Lise Edvardsen

assistent 40%

Inger Paulsen

fast vikar fra oppstart

OM ÅRSPLANEN

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. «Rammeplan for barnehagen s.37»

Rammeplan for barnehagen er retningsgivende for det pedagogiske innholdet. Barnehagens mål og aktiviteter knyttes opp mot rammeplanens føringer, lokale rammer og satsingsområder, sammen med våre verdier. Vi utarbeider periodeplaner som beskriver hvordan vi arbeider konkret med årsplanen.

Arbeidet ledes av daglig leder og avdelingenes pedagogiske ledere i samarbeid med øvrig personale.

Årsplanen bygger på: Barnehageloven, Rammeplanen med temahefter, stortingsmeldinger og vedtektene for de kommunale barnehagene i Ibestad. Årsplanen trekker frem en del hovedlinjer for mål og innhold i barnehagen. Personalet bruker planen som et arbeidsredskap i den videre planleggingen i barnehagen. Månedspanen for avdelingen vil være det som konkretiserer og forteller hva vi til en hver tid jobber med.

Årsplanen skal gi barnehagens eier, foreldre/foresatte, samarbeidspartnere og andre interesserte konkret informasjon om barnehagens pedagogiske innhold og metoder. Barnehageloven ble revidert og ny lov trådte i kraft 01.08.2016, mens rammeplanen for barnehagen ble endret og trådte i kraft 01.08.17. I rammeplanen står det helt konkret hva det forventes at en årsplan skal inneholde.

SKOLE- OG BARNEHAGERUTE 2019/2020

Oppvekstleder har vedtatt følgende skolerute for skoleåret/barnehageåret 2019/2020. Vedtaket er gjort i henhold til delegasjonsreglementet for Ibestad kommune.

HØST 2019:

Måned	Fridager m.m	Ant.skoledager
August	Skolestart mandag 19.08	10
September		21
Oktober	Elev fri: Torsdag 3.10 og fredag 4.10	21
November	Elev fri mandag 18 og tirsdag 19.	19
Desember	Siste skoledag før jul torsdag 19.12	14
	Sum dager høsthalvåret	85

VÅR 2020:

Måned	Fridager m.m.	Ant. Skoledager
Januar	Skolestart mandag 6.01.20	20
Februar		20
Mars	Vinterferie 02.03 – 06.03	17
April	Påskeferie 06.04 – 13.04	16
Mai	Elev fri 01.05, 21.05 og 22.05	18
Juni	2. pinsedag 01.06, Siste skoledag 19.6	14
	Sum skoledager vårhalvåret	105
	Til sammen	190

Barnehagene har planleggingsdager høst 2019: mandag 12.8, tirsdag 13.08. og mandag 19.11

Planleggingsdager vår 2020: Torsdag 2.1. og fredag 22.05.

Humor er den korteste avstanden mellom to mennesker.

DAGSRYTMEN

- 0630** For de med behov kan det søkes om å levere barna tidligere. Turnus må fremlegges
- 0700** Barnehagen åpner.
Barn og foreldre skal møtes av personalet med et smil og et «hei».
- 0700 - 0800** Frilek De som ankommer nå og ikke har spist kan få en liten matbit. Alle er sammen
Hvert barn skal møtes i garderoben frem til frokosten er i gang,
- 0730 - 0845** Frokost
- 0930 - 1000** Samling, vi forbereder barna på dagens aktiviteter og lærer gjennom lek
- 1000 - 1050** Barnas første aktiviteter for dagen
- 1050 - 1100** Rydding
- 1100 - 1200** Lunsj
- 1200 - 1400** Soving/hvilestund med bøker, frilek, utetid
- 1400 - 1430** Ettermiddagsmåltid
- 1430 - 1600** Ute/inne aktiviteter
- 1615** Barnehagen stenger
Alle barn skal få et "hadet bra" og sees i morra.
Barnehagen ringer hjem dersom ingen beskjed innen 0900.

UKEPLAN

HVER UKE HAR VI ULIKE GRUPPER FOR Å KVALITETSSIKRE DET PEDAGOGISKE INNHOLDET I BARNEHAGEHVERDAGEN:

MANDAGER: FØRSKOLEGRUPPE/SMÅGRUPPER

TIRSDAGER: VARM MAT

ONSDAGER: TURDAG, SISTE ONSDAG HVER MÅNED: LIVSGLEDE KAFE ÅNSTAD

TORDAGER: KUNSTVERKSTED/HA MED DAG

FREDAGER: BARNAS MEDBESTEMMESESDAG

Målet med våre turer er å gi glede ved å være i naturen, bli kjent med nærmiljøet, få frisk luft, fysisk fostring og nyte de forskjellige sanseinntrykk vi utsettes for.

Førskolegruppen skal være en forberedende arena for førskolebarn. Her vil det bli lagt vekt på at barna får kunnskap om emner som er viktige å kunne når de begynner på skolen.

Smågruppene er voksenstyrte lekegrupper med et pedagogisk innhold.

Innholdet trekker «røde tråder» til realfagssatsingen og de øvrige fagområdene i rammeplanen. Målet med gruppen er språkstimulering, vennskap og deltakelse. Vi vil gi barna en mulighet til å utfolde seg med blant annet sang, rim, eventyr, men også faktakunnskap. Læring gjennom lek.

Ut på tur blir lagt til onsdager.

Kunstverksted. Temaer vi jobber med periodevis vil bli utført i praksis gjennom ulike kreative aktiviteter.

«Ha med dag», torsdager. Barna får ta med seg en ting hver og kan hvis de ønsker det fortelle om den tingen i samlingen. Husk at barna ikke tar med små ting da vi har småbarn på avdelingen.

Barnas medbestemmes dag. Denne dagen har vi tilegnet barna. De får være med å bestemme hva vi skal gjøre. Vi vil legge vekt på at alle barna er inkludert i avgjørelsen gjennom barnehageåret.

FASTE AKTIVITETER I ÅNSTAD

August/September- tilvenning med fokus å trygghet og omsorg, Høst, plukke rips, lage ripsgele, Gå påtur, Fokus på de dyrene som lever i skogen, kunstverksted med naturmaterialer

Oktober- brannvernuke, foreldrekafe, ta opp potet, høstsuppe for alle, tur i skog og fjære

November- Fokus på mørketid og at sola forsvinner, farsdag, fotografering, mørketidsfest/nissemarsj, advent

Desember- Lucia feiring, setter ut grøt til nissen, feirer advent og har litt juleforberedelser, julebord, julehemmeligheter
Egen plan kommer for desember

Januar/februar- soldag, vi ønsker sola velkommen tilbake, utelek, dyrespor, samefolkets dag, karneval, morsdag, fokus på snø, vann og is

Mars/april- barnehage dagen, vi markerer denne dagen ,Vinter aktivitets dag, vi leker ute, Påske frokost, påske og påskeaktiviteter

Mai- 17. mai, vi øver på å gå i tog, lager 17. mai flagg

Juni- sommer fest, foreldre og familie inviteres til avslutning i barnehagen

Juli/august - Sommerstengt i 4 uker

Gruppene er arenaer hvor vennskap og deltakelse står sentralt. Vårt mål er at barna skal lære seg å lytte, vente på tur og være deltakende i samtaler oa felles aktiviteter.

VÅRE PROSJEKTER

Ånstad barnehage er også i år en «Livsglede barnehage for eldre». Vi vil bruke den siste tur onsdagen i måneden for å besøke Frivillighetssentralen i Ibestad kommune sin kafe på Ånstad for å spre glede blant de eldre med vår tilstedeværelse og sang. Dette tiltaket håper vi blir utvidet med flere aktiviteter til ulike arenaer hvor de eldre i kommunen oppholder seg. Nye samarbeidsplaner er allerede på gang med Frivillighetssentralen og med Asle☺

MÅLSETTING

Det ene av barnehagens hovedsatsningsområder: «Realfag» med hovedfokus på Antall, rom, form

På grunnlag av resultater i realfag, kortvarig og lovende erfaring med kollektivt utviklingsarbeid gjennom «Ungdomstrinn i utvikling» og få arenaer og lite reell samhandling mellom skole og barnehage, valgte vi å søke om å bli realfagskommune. Søknaden var forankret i ledelsen i barnehage og skole og i formannskap. Hovedintensjonene er bedre kompetanse i realfag for elever og lærere, bedre motivasjon for realfag og bedre gjennomgående og helhetlig tilnærming til læring gjennom hele læringsløpet.

Mål for strategien

Regjeringen har fire ambisiøse og overordnede mål for realfagene i de neste fem årene:

1. Barn og unges kompetanse i realfag skal forbedres gjennom fornyelse av fagene, bedre læring og økt motivasjon.
2. Andelen barn og unge på lavt nivå i matematikk skal reduseres.
3. Flere barn og unge skal prestere på høyt og avansert nivå i realfag.
4. Barnehagelæreres og læreres kompetanse i realfag skal forbedres.

Ibestad kommune har vedtatt tidlig innsats som et hovedsatsingsområde og realfagssatsingen skal også preges av tidlig innsats. Ibestad kommune ønsker å øke mestring av, engasjere og motivere for læring i og av realfag fra tidlig barnehagealder av til ut grunnskolen. Barn har en naturlig interesse for realfaglige spørsmål. Allerede i barnehagealderen er de vitebegjærlige, nysgjerrige og utforsker omgivelsene rundt seg. Etter en kartlegging utført i personalgruppen i barnehagene, hvor alle var utstyrt med penn og gulelapper, og vi skulle ut på jakt etter møter med Antall, rom, form, fant vi ut av at antall, rom, form er tilstede i det meste av det vi gjør i hverdagen i mange forskjellige situasjoner, aktiviteter og gjennom hele dagen. Det er bare det at vi ikke er bevisst det og mangler strategi og system på arbeidet. Vi må konkretisere og systematisere.

I barnehagene har det i mange år hengt alfabet, tall, figurer/former, og bilder med preposisjoner og forholdet mellom tall og mengde på veggene. Dette henger sånn at barna aktivt kan bruke det i hverdagen. Vi opplever at barna er kjempeinteresserte og bruker mye tid gjennom dagen på dette. Barna er med når vi baker og lager mat og er aktivt med i måling og veiing av ingredienser. Barna er med på å dekke bordet, telle hvor mange barn som er her i dag, hvor mange jenter og gutter og de teller ned på kalenderen og masse mer. Vi bruker aktivt realfag i samlinger hvor vi bruker tall, bokstaver og former.

Realfag

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.» Rammeplan for barnehagen kap. 3

Realfag finnes rundt oss over alt i hverdagen. Vi samtaler om og utforsker realfagene i hverdagen sammen med barna. Matematisk tenkning er en egen måte å se verden på, utforske den, tenke kreativt, resonnere rundt strukturer, oppdage mønstre og sammenhenger. Vi argumenterer, lærer begreper, fabulerer og tøyser. Vi leker, fantaserer og spiller spill. Vi tenker smart og lærer av våre feil!

Barnehagens andre og like viktige hovedsatsningsområde: **“Vennskap og deltakelse”**

Ibestad kommune har valgt å delta på utdanningsdirektoratet sin satsning rundt Inkluderende barnehage- og skolemiljø. Arbeidet med IBS er en del av en større helhet i et langsiktig system for læring og utvikling i Ibestad kommune. Utviklingsarbeidet i IBS ses i sammenheng med andre utviklingsarbeid som realfagssatsingen, Ungdomstrinn i utvikling, Vurdering for læring, og «Bedre tverrfaglig innsats - BTI.

Vennskap og deltakelse går på å omsette formålsparagrafen i det praktiske arbeidet i barnehagen. Førskolealderen er en læringsintensiv periode i barns liv. Grunnlaget for **deltakelse** i sosiale fellesskap, for **vennskap** og for videre utvikling og læring blir lagt i de tidlige barneår. Å få delta i lek og å få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med andre legges grunnlaget for både læring og for utvikling av sosial kompetanse. På den andre siden kan makt og utestenging i leken hindre vennskap og gode relasjoner. Barns aktivitet, engasjement og deltakelse i barnehagens fellesskap og aktiviteter gir barna kunnskap om verden og seg selv. Dette forutsetter et miljø for lek og læring som gir mening for alle barn med deres ulike forutsetninger og bakgrunn.

Tidlige erfaringer med jevnaldrende har stor betydning for barns samspillsferdigheter og gjør barnehagen til en viktig arena for sosial utvikling, læring og etablering av vennskap. Sosial kompetanse handler om å kunne samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.

Rammeplanen og lovverk sier tydelig at barnehagen har en viktig rolle i dannelsesløpet til barn, også utover deres tid i barnehagen. Erfaringsbakgrunnen i småbarnsalder ligger til grunn for barnas videre personlighetsutvikling, og det er i denne alderen barna kan

justere atferd og lære positiv samhandling med andre. Sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av problematferd som diskriminering og mobbing.

Danning er en livslang prosess som foregår i samhandling med andre mennesker og ved at vi får kunnskap om omverdenen, andre mennesker og oss selv. Danning, identitet og tilhørighet henger sammen. Opplevelsen av samspillet med andre påvirker hvordan en oppfatter seg selv, og legger også grunnlaget for hvordan en opplever tilhørighet. Vi i barnehagen skal tilby et allsidig læringsmiljø, vi skal være en helsefremmende og forebyggende institusjon som skal utjevne forskjeller og forebygge mobbing og diskriminering - barnehagens samfunnsmandat.

Handlinger, tanker og følelser må kunne styres for å kunne fungere i en gruppe. Vi ønsker å skape og videreutvikle et godt miljø med selvstendige, trygge og glade barn - barn som tør å ta vare på sin egen individualitet. Leken og relasjoner mellom barn/barn og barn/voksen har stor verdi for læring og opplevelse av glede, trivsel og mestring. Vi har kontinuerlig arbeid med fokus på vennskap, sosial kompetanse og empati. Alle må kunne omgås ulike mennesker, akseptere ulikheter og forholde seg til mennesker som tenker forskjellig fra seg selv.

Vennskap og gode relasjoner mellom barn/barn og barn/voksen har stor verdi for læring og opplevelse av glede, trivsel og mestring. Samspillet og relasjonene i barnehagehverdagen, er altså avgjørende for hva et barn i praksis lærer om seg selv, kunnskapsområder og om andre mennesker!

Sosial kompetanse er gitt et innhold som både fokuserer på at barna skal tilpasse seg ulike situasjoner samtidig som deres initiativ, medvirkning og medbestemmelse sikres. Gjennom empati og rolletaking legges det vekt på at barna viser innlevelse i de andres følelser, tanker og perspektiver, og prososial atferd handler om å hjelpe, oppmuntre, dele med hverandre, være omtenksum og vise omsorg. Selvkontroll fokuserer på å vente på tur, bidra til kompromisser, innordne seg felles avgjørelser, og å takle konflikter. Selvhevdelse retter søkelyset mot å kunne hevde seg selv og egne meninger på en grei måte, tørre å stå imot gruppepress og ta initiativ til, eller bli med på, lek og samtaler som allerede er i gang. Lek, glede og humor handler om lekeferdigheter som å kunne skille lek fra annen aktivitet, tolke lekesignaler, og å kunne la seg rive med og føle glede, spøke og ha det moro. Arbeidet for å oppnå et godt oppvekstmiljø krever en kontinuerlig innsats. Rutiner, arbeidsmåter, kunnskaper og holdninger er avgjørende for arbeidet mot mobbing.

Litt forskjellig....

Primærbarn - hver ansatt har sine primærbarn de følger opp fra de starter i barnehagen.

En primærkontakt er en voksen som har "et spesielt øye" med barnet ditt. I tilvenningsperioden blir primærkontaktens hovedoppgave å skape trygghet og nærhet og hjelpe barnet med å finne seg til rette.

Primærkontakten skal i løpet av hele dagen inne og ute ha positiv og nær kontakt med sine primærbarn.

De skal i tillegg sørge for god kontakt og kommunikasjon mellom hjem og barnehage.

TRAS og «Alle med» skjemaer brukes for å kartlegge språk og sosial kompetanse. Og brukes i foreldresamtaler og til hjelp i det pedagogiske arbeidet med hvert enkelt barn

Vi legger vekt på at realfagene skal synliggjøres i gruppene ved at matematiske begreper, naturfaglige prosjekter og måten vi samarbeider muntlig (sanger, faktaopplysninger og fortellinger om emnet) og skriftlig (bøker, rim og regler) får en naturlig plass i gruppene.

HMS I BARNEHAGEN

Alle barnehager skal i følge barnehageloven, barnehagens vedtekter og arbeidsmiljøloven, ha et HMS system for å ivareta barnas og personalets helse, miljø og sikkerhet. Prosedyrer innenfor ulykker, hendelser, barn som blir borte og brann, er eksempler på dette. Disse inneholder både forebygging, risikoanalyser og beredskapsplaner. For ulike hendelser foreligger et system for avviksmeldinger, registrering og oppfølging. Verneombudet i barnehagene har som rolle å ivareta personalets interesser i saker som angår arbeidsmiljøet.

AUGUST 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
31				1	2	3	4
32	5	6	7	8	9	10	11
33	12 PLANLEGGINGSDAG	13 PLANLEGGINGSDAG	14	15	16	17	18
34	19 NYTT BARNEHAGEÅR	20	21	22	23	24	25
35	26	27	28	29	30	31	01.09

HUSK: BARNEHAGEN ER STENGT UNDER PLANLEGGINGSDAGENE 12. OG 13. AUGUST
 NYTT BARNEHAGEÅR STARTER MANDAG 19.08

VÅRE VERDIER

Vi har i fellesskap kommet frem til 4 verdier som skal gjennomsyre vårt arbeid i barnehagen:

- **Respekt** - Barna skal lære seg å behandle andre med respekt, og de skal lære seg å forvente å selv bli behandlet med respekt. Har de denne kompetansen inne, er grunnsteinen lagt for sosial kompetanse. Å respektere forskjellighet er noe av det. Barna skal bli tolerante. Vi er alle forskjellige, vi har alle våre styrker og svakheter. Respekt betyr også selvrespekt. Vi speiler oss selv i andre, og slik andre behandler oss i barndommen vil skape mønstre for hvordan vi forventer oss å bli behandlet som voksne. Derfor skal vi ta barna på alvor, ta oss tid til å lytte til dem og la deres mening telle.

- **Omsorg** - handler om at vi skal vise hverandre kjærlighet og omtanke, bry oss om hverandre og vise glede ovenfor hverandre, se hver enkelt og vise empati.

Små barn trenger mye stell og omsorg. Som voksne er det vårt ansvar at de blant annet har rene klær, får nok mat og søvn, at de får frisk luft, og at de vokser opp i trygge omgivelser. Små barn trenger mye kjærlighet og trygghet for å kunne utvikle seg til sunne og trygge individer. Omsorgsbegrepet omfatter både handling, samhandling og hjelp som blir gitt, måten den blir gitt på og relasjonen mellom partene.

- **Humor** er evnen til å oppfatte noe som morsomt og sansen for komikk. Humor er også en egenskap og mulighet ved mennesker, ytringer, framstillinger, gjenstander og situasjoner til å vekke slike følelser hos andre, det vil si tendensen visse kognitive erfaringer har til å fremkalle latter og gi positive, befriende følelser. Begrepet omfatter derfor hvilken som helst form for underholdning og menneskelig kommunikasjon som uttrykker uhøytidelig spøk og moro som gjør at mennesker ler og føler seg glade og lykkelige.

- **Glede** er en følelse som setter noen i en tilstand av lykke. Gleden er individuell. Hva som føles som glede for en person, føles ikke nødvendigvis som glede for andre personer.

SEPTEMBER 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
36	2	3 SUSANN	4	5	6	7	8 THOR ODIN
37	9	10	11	12	13	14	15
38	16	17	18	19	20	21	22
39	23	24	25 LIVSGLEDE BARNEHAGE BESØK PÅ CAFEEN	26	27	28	29
40	30						

HUSK:

Forventninger og ønsker til barnehage og hjem samarbeidet vårt

Superpersonalet

”Tenk positive tanker – bruk positive ord – gjør positive handlinger
– og det positive gror”☺

Generelt:

- Smiler og er blid hver morgen når barn og foreldre kommer
- Er blid fortsatt når ettermiddagen kommer og barna blir hentet.
- Tar imot konstruktiv kritikk uten å komme i forsvar
- Gir ikke annet personale skylden for egne forglemmelser
- Står for egne handlinger
- tar vare på barns opplevelser
- Videreformidler beskjeder
- Vet at vi er i barnehagen for barna sin del

Pedagogisk:

- Griper tak i barnas nysgjerrighet og undrer seg sammen med dem
- Ser hvert barn som enkeltindivid
- Engasjerer seg i og respekterer barns lek
- Viser respekt for barnas egen kultur
- Reflekterer og tenker over egen praksis
- Er opptatt av en barnehage i utvikling
- Er opptatt av egen utvikling
- Er trygge i sin voksenrolle og setter klare grenser
- Behersker konflikthåndtering

Personalet skal til enhver tid reflektere og være bevisst eget arbeid og egne holdninger. Samtidig skal vi være åpen for ny kunnskap og lærdom.

OKTOBER 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
40		1	2	3 ARON	4	5	6
41	7	8	9	10 MAY-KIRSTI FOTOGRAFERING KL 12:00	11	12	13
42	14	15	16 HØSTFEST 1530 - 1700	17	18	19	20
43	21	22	23	24	25	26	27
44	28	29	30	31			

HUSK:

UKE 41 ER DET BRANNVERNUKE

FORELDRESAMARBEID.

Vi er opptatt av å få til et nært og godt samarbeid med barnas foreldre/foresatte. Vi vil fremme godt foreldresamarbeid gjennom: daglig kontakt i bringe og hente situasjon, foreldrekaffe, foreldremøter og foreldresamtaler.

Superforeldre☺

"Vær til inspirasjon til barna dine. La dem forstå at de kan bety en forskjell, at verden kan bli bedre fordi de er til"☺

Generelt

- Overholder barnehagens åpningstider
- Gir beskjed før 09.30 dersom barnet ikke kommer eller blir sen
- Gir beskjed minst 2 uker før ferie tas ut
- Lar barn med dårlig allmenntilstand være hjemme
- Holder seg orientert om barnehagens gjøremål
- Snakker med personalet ved levering og henting. Deltar aktivt i samarbeid rundt barnet
- Gir konstruktiv tilbakemelding der det behøves

Praktisk:

- Har tøy tilpasset årstiden på hylla og i kurven
- Har oversikt over hva som befinner seg av ekstra tøy i barnehagen
- Bringer nytt tøy tilbake når noe blir sendt hjem
- Setter barnas skotøy på plass
- Setter foret i dressen og vranger tilbake votter etter vask
- Merker klær og fottøy
- Forhold som angår barnehagen tas opp i barnehagen

NOVEMBER 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
44					1	2	3
45	4	5	6	7	8	9	10
46	11	12	13	14	15	16	17
47	18 PLANLEGGINGSDAG	19	20	21	22	23	24 ALVA
48	25	26 MØRKETIDSFEST 1700	27	28	29	30	01.12

HUSK: BARNEHAGEN STENGT 18.11 PGA PLANLEGGINGSDAG

MØRKETIDSFEST TIRSDAG 27.11

JULA I BARNEHAGEN☺

Ånstad har samlingsstund hvor vi synger sanger og snakker sammen om hva dagen i dag skal inneholde. Vi prater om jul og tradisjoner, om kalender innhold den dagen og hva planene er fremover, julegaveønsker osv..

Adventstiden i barnehagen skal være preget av kos og juleforberedelser uten stress og mas.

Der vil være aktiviteter som handler om tiden vi er inne i, men ingen blir "pålagt" å lage noe hvis de ikke vil. Mens andre vet vi vil lage julegaver til hele familien og vel så det.

Det vil bli feiret Lucia fredag 13. desember med Luciatog, baking av lussekatter og sang.

Vi har de siste årene vært på herredscafeen og gått i tog, noe vi håper kan gjentas i år.

Vi kommer til å ha julefrokost og nissefest med alt som tilhører der. Er vi heldig ser vi både nissekjerringa, og får besøk av julenissen i barnehagen☺

Det beste du kan gi dine barn, nest etter gode vaner, er gode minner. [Sydney J. Harris](#)

PERSONALET ØNSKER DERE ALLE EI RIKTIG GOD JUL, OG GODT NYTTÅR☺

DESEMBER 2019

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
48	2	3	4	5	6	7	8 2. SØNDAG I ADVENT
49	9	10	11	12	13	14	15 3. SØNDAG I ADVENT
50	16	17	18	19	20	21	22 4. SØNDAG I ADVENT LEON
51	23 LILLEJULAFTEN	24 JULAFTEN	25 1. JULEDAG	26 2. JULEDAG	27	28	29
52	30	31 NYTTÅRSAFTEN					

HUSK: Barnehagen er stengt 24., 25., 26. og 31 desember

RETNINGSLINJER FOR DRIFT

Vedtekter:

- * Ibestad kommune har vedtatt vedtekter for de kommunale barnehagene i Ibestad etter Barnehagelovens § 7.
- * Vedtektene gir opplysninger som er av betydning for foreldrenes/foresattes forhold til barnehagen.
- * Vedtektene inneholder bestemmelser om ferier, opptak, betaling, ansvarsforhold osv.. Se www.Ibestad.kommune.no

Rammeplanen:

Kunnskapsdepartementet fastsetter en rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver fastsetter utfyllende bestemmelser om barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen har 7 fagområder som skal vises i barnehagens planer og arbeid.

DE 7 FAGOMRÅDER

- * Kommunikasjon, språk og tekst
- * Kropp, bevegelse, mat og helse
- * Kunst, kultur og kreativitet
- * Natur, miljø og teknologi
- * Antall, rom og form
- * Etikk, religion og filosofi
- * Nærmiljø og samfunn

For mer informasjon gå inn på:

www.regjeringen.no/barnehager eller
www.udir.no

JANUAR 2020

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1			1 1. NYTTÅRS DAG	2 PLANLEGGINGS DAG	3	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12 MAJA
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29	30	31		

HUSK: BARNEHAGEN ER STENGT 01.01 OG 02.01.20

HJEM/BARNEHAGE

Disse metodene benytter vi for å styrke samarbeidet mellom hjem og barnehage:

- * Daglig kontakt med foreldrene
- * Månedsinformasjon, månedsplan
- * Oppslag i barnas garderober
- * Foreldremøter, 1 på høsten og 1 på våren med informasjon og møte med barnehagens samarbeidspartnere
- * Foreldresamtaler- en på høsten og en på våren
- * «Whiteboard-tavle» der vi skriver kortfattet fra dagens hendelser
- * Vi bruker nettbasert foreldrekontakt via Mykid.no. Her gis og mottas informasjon
- * Foreldrekafe med glimt fra hverdagen i barnehagen
- * Foreldredugnad
- * Påskefrokost
- * Sommeravslutning

SYKDOM

Ditt barn kan være i barnehagen når det er så opplagt at det orker å delta i de vanlige rutine og aktivitetene ute som inne. Barn som har feber, redusert allmenntilstand eller **oppkast siste 48 timer skal ikke** være i barnehagen.

FORSIKRING

Alle barn er forsikret den tiden de er i barnehagen

TAUSHETSPLIKT

Alle barnehageansatte er underlagt taushetsplikt.

FEBRUAR 2020

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
5						1	2
6	3	4	5	6 SAMEFOLKETS DAG	7	8	9
7	10	11	12	13	14	15	16
8	17	18	19	20	21	22 EVELYN	23
9	24	25 KARNEVAL	26	27	28	29	01.03

HUSK:

SAMARBEIDSFORMER

Personalsamarbeid

Et godt personalsamarbeid er en grunnleggende forutsetning for arbeidet i barnehagen. I likhet med barnegruppene og foreldresamarbeidet er dette et viktig område for oss. Vi ønsker å poengtere viktigheten av påvirkningsmulighetene de ansatte har i det daglige arbeidet. Personalsamarbeid er en prosess som hele personalet må ta del i. Med samarbeid må en klargjøre arbeids- og ansvarsfordelingen, samt finne gode rutiner for planlegging, vurdering og evaluering.

En av de viktigste faktorene, når det gjelder kvalitet, er vi voksne som arbeider i barnehagen. Det hjelper ikke med store og "fine" ord hvis ikke vi er "gode" voksne for barna og foreldrene. Rammeplanen stiller store krav til de ansatte, og det kreves stor og bred kompetanse hvis man skal klare å mestre alt. Vi kan ikke klare å mestre alt til enhver tid, men vi jobber mot de målene som vi selv og rammeplanen har fastsatt. Som ved foreldresamarbeid har vi også her samarbeidsformer vi benytter oss av:

Avdelingsmøter/Pedagogisk ledermøter/personalmøter/planleggingsdager

Her samtaler vi om ulike problemstillinger knyttet til hverdagen i barnehagen, samt planlegger aktiviteter.

Planleggingsdager

Vi har 5 planleggingsdager i et barnehageår. Her får vi tid til mer langsiktig planlegging av barnehagehverdagen.

Medarbeidersamtaler

Hver enkelt medarbeider gis her mulighet til en faglig og fortrolig samtale med sin leder hvor man snakker om sin egen arbeidssituasjon.

Barnehageeieren og alle som arbeider i barnehagen, skal sammen bidra til å oppfylle målene og kravene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse. Barnehagen er en lærende organisasjon der hele personalet skal reflektere rundt faglige og etiske problemstillinger, oppdatere seg og være tydelige

MARS 2020

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
10	2	3	4	5 VIKTOR	6	7	8
11	9	10	11	12	13	14	15
12	16	17	18	19	20	21	22
13	23	24	25	26	27	28	29
14	30	31					

HUSK:

SAMARBEIDSPARTNERE

Foreldresamarbeid

- Barn har behov for å oppleve sammenheng mellom forskjellige miljøer. Dette krever et tett samarbeid mellom foreldre og personale.
- Samarbeidet er viktig for at foreldrene skal kunne vite om, og være med på å påvirke det som skjer i barnehagen.
- For personalet er en god forståelse og et godt samarbeid med foreldrene viktig for å kunne utføre det pedagogiske arbeidet best mulig, og for å kunne møte det enkelte barns individuelle behov.
- *Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. (jf. Rammeplanen kap. 5)*
- *Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. (jf. Rammeplanen kap 5)*
- *Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. (jf. Rammeplanen kap. 5)*

Kommuneadministrasjonen

Oppvekstleder er den vi har mest kontakt med. Styrer har jevnlig møter med oppvekstleder.

Helsestasjonen:

770 99 155 eller 90 15 43 76

Foreldreråd

Foreldrerådet består av alle foreldrene i barnehagen. Disse velger representanter til samarbeidsutvalget; en fra hver avdeling + vara.

Barnevernet

Barnevernet kan vi samarbeide med i forbindelse med forebyggende tiltak og ved tiltak for enkelt barn.

PPT

PPT (pedagogisk/psykologisk tjeneste) har som sitt hovedfelt barn med ulike funksjonshemninger. Skulle noen foreldre være usikre vedrørende sitt barns utvikling, kan barnehagen formidle kontakt med f.eks logoped (språk, uttale). Foreldrene kan også ta direkte kontakt.

Helsestasjon

Hit ringer vi hvis vi lurer på noe som har med for eksempel barnesykdommer å gjøre. Samarbeidet går begge veier.

APRIL 2020

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
14			1	2 PÅSKEFROKOST	3	4	5
15	6	7	8 BARNEHAGEN STENGER KLOKKEN 1200	9 SKJÆRTORS DAG	10 LANGFREDAG	11 PÅSKEAFTEN	12 1. PÅSKEDAG
16	13 2. PÅSKEDAG	14	15	16	17	18	19
17	20	21	22	23	24	25	26 VEBJØRN
18	27	28	29	30			

HUSK:BARNEHAGEN STENGT 9., 10. OG 13.04

ONSDAG 8. APRIL, FØR SKJÆRTORS DAG, STENGER VI KLOKKEN 1200

OVERGANG BARNEHAGE/SKOLE

Vi har i mange år hatt samarbeid med skole og SFO for å få til en best mulig overgang fra barnehage til skolen. Barnehagen besøker skolen med jevne mellomrom, og 1. klassen kommer på besøk i barnehagen. I år får vi et besøk før jul, og så vil det bli månedlige besøk både med SFO og skole etter jul. På våren er det møter med klassen som skal være faddere. Skolen vil innkalle foreldre og førskolebarnet for innskriving.

Pedagogisk leder eller den som har barna i førskoletreningen har en overgangssamtale med læreren som skal ha barna når de begynner på skolen etter å ha hatt foreldremøte med foreldrene til førskolebarna. Og så har vi førskoledagen, den varer gjerne fra 0900 - 1400, og inneholder mye forskjellig. Barnehagen, førskolebarna og foreldrene er tilstede gjennom dagen.

Det er utarbeidet et skjema som foreldrene skal fylle ut, så papirene barnehagen har kan følge barna opp i skolen. Vi mener det blir det beste utgangspunktet for skolen å kunne ivareta ett hvert barn som det individet det er.

Når barnet begynner i barnehagen

(jf. Rammeplanen kap. 6)

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Overganger innad i barnehagene

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personalet når de bytter barnegruppe.

Barnehage og skole er begge institusjoner for omsorg, oppdragelse, lek og læring. Barn vil møte både likhetstrekk og ulikheter mellom institusjonene. Barnehage og skole bør gi hverandre gjensidig informasjon om sine respektive virksomheter. Barnehagen og skolen har et felles ansvar for at barn kan møte ulikhetene med nysgjerrighet og tillit til egne forutsetninger. Det må legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

MAI 2020

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
18					1	2	3
19	4 ELLA MARI	5	6	7	8	9	10
20	11	12	13	14	15	16	17
21	18	19	20	21 KRISTI HIMMELFART	22 PLANLEGGINGSDAG	23	24
22	25	26	27	28	29	30	31

HUSK: Barnehagen har stengt 1., 21. og 22. mai, samt 1. juni

INNHold

Den nye rammeplanen som tredde i kraft 01.08.2017 legger føring for hva vi skal legge vekt på i arbeidet med barna.

Rammeplanen sier bl.a:

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.

Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.

Barnehagen skal fremme **danning**. Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modning, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, **lære** og mestre.

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal være bevisst på at **kommunikasjon og språk** påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.

JUNI 2020

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
23	1 2.PINSEDAG	2	3	4	5	6	7
24	8	9	10	11	12	13	14
25	15	16	17	18	19	20	21
26	22	23	24	25	26	27	28
27	29	30					

HUSK:I LØPET AV SOMMEREN VIL DER VÆRE FØRSKOLEOVERNATTING SAMMEN MED HAMNVIK
FØRSKOLEBARN HER PÅ ÅNSTAD

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER (lite uttrekk fra kap. 9)

FAGOMRÅDE	PERSONALET SKAL	MÅL FOR BARNA
Kommunikasjon, språk og tekst	Skape et variert språkmiljø, synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, invitere til ulike typer samtaler for å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål	uttrykke følelser, tanker, meninger og erfaringer, bruke språket til å bygge relasjoner, delta i lek og som redskap til konfliktløsning, videreutvikle språkforståelsen og bruke variert ordforråd
Kropp, bevegelse, mat og helse	aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre til variert kroppslig lek og anerkjenne mestring. Bidra til gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile.	Opplive trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. Bli kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold.
Kunst, kultur og kreativitet	Samtale om kunstneriske og kulturelle uttrykk. Gi rom for, støtte og berike bearbeiding av møter med kunst og kultur. Være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur.	Ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om lekende og estetiske uttrykksformer. Ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. Bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk
Etikk, religion og filosofi	Formidle fortellinger og skape rom for opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer	Få kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i bhgen.
Nærmiljø og samfunn	Gi erfaring at av valg og handlinger kan påvirke både dem selv og andre. Introdusere personer, steder og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet for å skape tilhørighet og hjelpe med å orientere seg	Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikle tillit til deltakelse i samfunnet. Erfare at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse. Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner

JULI 2020

UKE	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
27			1	2	3	4	5
28	6	7	8	9	10	11	12
29	13 BARNEHAGEN STENGER FOR FERIE	14	15	16	17	18	19
30	20 ASLAK	21	22	23	24	25	26
31	27	28	29	30	31		

HUSK: BARNEHAGEN STENGER 1 MÅNED - OPPSTART ONSDAG 12.08, NYTT BARNEHAGEÅR MANDAG 17.08

RAMMEPLANENS 2 FAGOMRÅDER MEST RELATERT TIL SATSNINGSOMRÅDET REALFAG

Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger.

Personalet skal	Mål for barna
Bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen. Bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning. Styrke nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer	Oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger. Utvikle forståelse og grunnleggende matematiske begreper. Leker og eksperimentere med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. Erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligne disse.

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

Personalet skal	Mål for barna
Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring. Gi tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd. Synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen om sammenhenger i naturen	Opplive og utforske naturen og naturens mangfold. Få gode opplevelser med friluftsliv året rundt. Opplive, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover. Få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære om naturen og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen

RAMMEPLANENS FAGOMRÅDER MEST RELATERT TIL SATSNINGSOMRÅDET VENNSKAP OG DELTAKELSE

Kommunikasjon, språk og tekst Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barn får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. I barnehagen skal barna få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til etiske opplevelser, kunnskap, refleksjon og møter med språk og kultur.

Personalet skal	Mål for barna
Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre. Synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og uttrykksformer.	Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

Personalet skal	Mål for barna
Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet. Identifisere verdikonflikter i hverdagen, reflektere over verdiprioriteringer og holdninger og ha et bevisst forhold til hvordan disse kommer til uttrykk i arbeidet med barna.	Får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen. Får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier. Får en forståelse for at det finnes mange måter å forstå ting på og leve sammen på

Nærmiljø og samfunn Barns medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn.

Personalet skal	Mål for barna
Sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre	Oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet

I Ånstad barnehage ønsker vi å være engasjerte voksne som er tilstede for barna. Vi vil legge til rette for et læringsmiljø som er preget av glede og humor. Barnas interesser skal ivaretas og barna skal få medvirke i egen hverdag. I tillegg er det viktig for oss at barna får ulike utfordringer slik at de får mulighet til å tilegne seg nye ferdigheter og dermed oppleve mestringsfølelse. Alle opplevelser er subjektive-de er ens egne, og spesielt viktig for de som erfarer dem. I barnehagen er de med på å skape et positivt felleskap hvor trivsel og trygghet er grunnleggende. Alt vi opplever gir oss nye erfaringer. Vi ønsker at hvert enkelt barn skal føle trygghet og tilhørighet til oss voksne, de andre barna og til barnehagen som de er i hver dag. Utvikling og trivsel skal hele tiden stå på dagsorden, og da er vi avhengig av et godt samarbeid med dere foreldre som kjenner barna deres best.

TEMA: NATUR; MILJØ OG TEKNIKK - POSITIVE OPPLEVELSER MED NATUREN SOM LEKE - OG MESTRINGSARENA

Ånstad barnehage vil dette året ha natur, miljø og teknikk og positive opplevelser med naturen som leke og mestringsarena

Vi vil jobbe ut fra

-barnehageloven

-rammeplan for barnehagen

-Temaheftet om natur og miljø

(I rammeplan for barnehagen s 52 står det) Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper."

Dette året vil vi ha hovedfokus på fagområdet natur, miljø og teknikk, men vi vil likevel være innom de andre fagområdene igjennom året noe vi vil komme tilbake til etter hvert som vi jobber med de.

Det er faktisk i førskolealder barn er aller mest nysgjerrige og åpne for både faglig kunnskap og refleksjon over store og vanskelige spørsmål. Naturen er en uendelig kilde til nye spørsmål og muligheter for å se nye svar og nye sammenhenger. En løvetann kan være spennende for de minste barna. Å blåse frøene av gårde er som et lite eventyr. Hvor reiser frøet og hva skjer siden? For større barn kan det være en inngangsport til å lære om planters livssyklus og hva frø trenger for å spire.

Vi har sett og erfart at naturen er den viktigste læringsarenaen barna har.

Lek i naturen gir barna naturopplevelser, kreativitet, kroppsbeherskelse og sanseintrykk. Undersøkelser viser at barn som har mulighet til lek i variert utemiljø får bedre koordinasjon, bedre balanse og bedre orienteringsevne. Barna blir også mer kreative og flinkere til å samarbeide.

Naturen gir utfordring til alle barn på alle utviklingsnivå, og barn lærer best når de får utfordringer. Barn i bevegelse er glade barn, men det er likevel viktig å bli minnet på om at barn, som oss voksne er forskjellige og opplever forskjellig.

Mens noen søker mot fysiske utfordringer som å klatre til toppen i et tre, nøyer andre seg med å sitte under treet å spikke på en pinne, eller studere et snøfnugg.

Det en synes er kjedelig, synes en annen er helt topp. Og som Berit Bae (1985) hevder; enhver har rett på sin egen opplevelse.

Naturen gir også opplevelser, som igjen gir barna mye å snakke om og igjen gir en rikere språkutvikling.

Naturen lærer også barn om det å ta ansvar, og gir barna rom for å undre seg.

Barn som ferdes i naturen, beholder sitt åpne sinn, og det er noe de alltid vil ha nytte av - de kan oppleve gleden ved å ferdes i naturen, spørsmål og utforskning dukker naturlig opp underveis. Det er opp til oss voksne og følge deres spørsmål og søke svar. Gjennom dette håper vi og tror at barns nysgjerrighet og lekelyst vil følge dem livet ut.

Vi ønsker også å gi barna gode miljøvaner som de skal ta med seg videre i livet. Derfor syntes vi det er viktig at barna får kunnskap om kompostering, resirkulering og gjenvinning slik at de lærer og ikke minst ønsker å ta vare på naturen.

For å arbeide i retning av disse målene må personalet

-ta utgangspunkt i barnas nysgjerrighet, interesser og forutsetninger og stimulere dem til å oppleve med alle sanser, iaktta og undre seg over fenomener i naturen og teknologien

-i tale og handling fremme en forståelse for bærekraftig utvikling og velge litteratur og aktiviteter som fremmer en slik forståelse.

-inkludere friluftaktiviteter og utelek i barnehagens hverdagsliv

-nytte nærmiljøets muligheter for at barna kan iaktta og lære om dyr, fisker, fugler, insekter og planter

-la barn få innsikt i produksjon av matvarer

-gi barna begynnende kunnskap om fødsel, vekst, aldring og død

-bygge på og videreutvikle barnas erfaringer med tekniske leker og teknikk i hverdagen.

- det vil også være viktig at barna har nok og riktig klær i forhold til været er, da det er en forutsetning for at barna skal få en god naturopplevelse.

En annen viktig faktor er å ha et program for dagen (uka, året) som ikke er for stramt i strukturen. Dermed kan en gi rom for det uforutsette og spontane og ha tid til å dvele ved opplevelser av ulik karakter.

For at vi skal kunne måle en måloppnåelse må vi sette oss noen mål for arbeidet. Dette velger vi å gjøre gjennom prosessmål.

Det betyr i praksis at det er veien til målet som er i fokus. Hva vi opplever underveis kan være viktigere enn selve turmålet.

Disse målene blir nærmere beskrevet i våre månedsplaner/ periodeplaner.

Barn utforsker alt rundt seg hvis vi gir dem muligheten, men det er viktig at det er i trygge omgivelser hvor vi som voksne hele tiden er tilstedeværende. Samtidig må vi ikke sette unødvendige grenser fordi det kanskje innebærer litt ekstra arbeid eller litt støy og søl. Om nysgjerrighet og interesse skal framdyrkes må vi voksne ha vilje til å la barna undersøke verden og gi dem gjennomtenkte og forståelige svar. Svar på ett spørsmål kan lede til flere og øke nysgjerrigheten rundt et emne.

Naturen som leke og mestringsarena

Leken er barndommens privilegium, og vi vil ta vare på muligheten for lek i naturlige omgivelser. Forskning viser at barns lek blir mer kreativ ute i naturen. Ved aktiv bruk av naturen vil barna få mulighet til variert lek, stimulere sin fantasi og kreativitet ved for eksempel å bruke naturmaterialer. I naturen får barna bruke kroppen sin på ulike måter. De får nye motoriske utfordringer. Barna tar seg frem i variert terreng, klatrer på steiner, i trær, balanserer, smyer seg under, utforske mulige gjemmesteder osv. Barna er nysgjerrige, og ønsker å lære og vite, og det vår oppgave å legge til rette for at kunnskap og kjennskap til naturen blir en naturlig del av barndommen. Vi ønsker at barna skal få oppleve mestring med utgangspunkt i egne forutsetninger i naturen. Vi ønsker å gi dem en opplevelse av at de kan klare mye, bare de er villige til å prøve seg og muligens feile, men at de allikevel er villig til å prøve på nytt.

Det tar tid å vokse opp og bli et helt menneske. Leken er barnets arbeid» Margareth Olin

HVORFOR ØNSKER VI AT BARNA SKAL VÆRE UTE I NATUREN?

Vi ser på det å være ute på tur og i naturen som en verdi i seg selv. I dagens samfunn er det stadig en større tendens til at barna deltar i voksenstyrte fritidsaktiviteter. Barna «vokser» ikke inn i naturen lengre. Som en motvekt til dette ønsker vi at barna skal få oppleve mestring og utfordringer i vårt nærmiljø. Det er mange grunner til at vi ønsker å tilby dette. Det å ferdes i ulendt terreng fra tidlig alder fører med seg mange positive egenskaper

Bedre motorikk og balanse Når barna får tilgang til naturen bruker de den på sin egen måte i forhold til sitt eget utviklingsstadiet. I naturen er det utfordringer for alle nivå og aldrer. Her behøver ikke vi voksne å tilrettelegge for at barna skal få utfordringer.

Sterkere beinbygning Barn bygger beinmasse helt frem til puberteten, derfor er det viktig å være i allsidig aktivitet i barneårene. Naturen innbyr til allsidig aktivitet.

Færre konflikter Det og aktivt bruke uterommet fører til lavere konfliktnivå blant barna. Her er det leker nok til alle og barna har et større område og utforske og utfolde seg på.

Blir mer kreative For å ta i bruk naturen som et lekeapparat, må barna ta i bruk sin fantasi og forestillingsevne. At en pinne kan representere en telefon, en sleiv eller et sverd krever god lekekompetanse og kreativitet. Når man er ute i naturen må man ta i bruk disse egenskapene. Dette ligger naturlig for barn, men det handler om å legge til rette for å bruke disse egenskapene. Og i så måte er skogen den perfekte arena.

Evner bedre å håndtere risiko For å ha evne til å vurdere risiko må man ha erfart dette egenhendig. Det å ta det store steget fra det lille klatretreet til det store klatretreet, er som regel en risikovurderingsprosess i seg selv. Når barnet mestrer ønsker man nye utfordringer og når barnet føler seg trygg tar de på eget initiativ det neste steget. Her er naturen i særklasse når det kommer til tilpasset opplæring!

Sosial kompetanse I skogen har vi som regel ingen tilrettelagte miljø, dette innbyr til uorganisert lek. Dette er med å knytte bånd og gode vennskap mellom barna.

Inaktivitet kan føre til helseplager Som det ble nevnt under overskriften, beveger samfunnet seg mer mot et «stillesittende» samfunn. Vi ønsker å være gode rollemodeller å tilby barna et variert fysisk tilbud fra tidlig alder.

Opplevelser Det å gi barna førstehånderfaringer i naturen gjennom alle årstidene, er en gratis lærebok i seg selv. Vi ønsker at barna skal oppleve glede, fellesskap og læring gjennom naturopplevelser. Fra det første steget ut av døra midt i august til det siste steget ut av døra midt i august 5 år senere, skal barnet ha med seg positive erfaringer med naturen som lærings og mestringsarena

«Robuste barn vokser på trær»

Hvilken kunnskap, holdninger og verdier skal vi formidle?

1 og 2 åringene

- oppleve å være ute i all slags vær, erfare ulikt vær
- Få erfaring med forskjellige naturmaterialer som for eksempel, sand, vann, snø og lignende
- Benevne, sette ord på blomster, dyr og andre gjenstander vi forbinder med naturen
- Bli glad i uteliv, skape gode verdier med å være ute.
- Gjøre seg kjent med nærmiljøet rundt barnehagen
- Flere motoriske utfordringer i ulendt terreng. For eksempel lyng, berg og stier.
- Begynnende kunnskap om årstider, søppel i naturen og at alt levende skal man ta vare på.
- Oppfordre i større grad til å sette ord på opplevelser i naturen.
- Få begynnende kunnskap om ulike beklødding til forskjellig vær.

3 åringene

- Utvide kunnskapen om nærmiljøet, lengre turer
- Mer samtale og undring
- Forståelse for ulike årstider
- Lytte til dyreløyer
- Kunnskap om snekring og bruk av redskap
- Utvikle god forståelse for bruk av klær til ulikt vær
- Ha begynnende kunnskap om navn på trær, blomster og andre naturgjenstander
 - Kunnskap om søppelsortering
- Begynnende kunnskap om hvor vi kan ferdes fritt i naturen
- Ha omsorg for naturen og dyrene

Hva skal barna mestre og hva skal de oppleve?

1 og 2 åringene

- Mestre å være ute i ulikt vær
- Mestre diagonal gange og øye og hånd koordinasjon
- Trapper, dissler, sklier, berg og hindringer på uteområdet
- Sanseopplevelser i forbindelse med turer i nærmiljøet
- Gå i ulendt terreng
- Øke progresjon i utholdenhet, lengde på turer
- Lære seg å ta seg frem i større grad
- Rydde etter seg

3 åringene

- Trene på å kle på seg selv
- Bære egen tursekk med drikke
- Mestre å gå i kupert og ulendt terreng
- Utvikle god utholdenhet og sette pris på å være ute

Hvilken kunnskap, holdninger og verdier skal vi formidle?

4 og 5 åringene

- Kunnskap om forandringer i naturen gjennom årstidene
- Kunne skille ut ulike dyrelyer
- Kunne navn på trær, blomster, livet i fjæra og andre begreper som hører naturen til
- Ha kunnskap om bekledning og kunne kle på seg selv
- Legge til rette for at barna kan vurdere sikkerhet og risiko i leken
- Ta vare på det vi har bygget opp på referansestedene
- Vise respekt for utstyr
- Lære seg årstidene og de forandringer som skjer

- Kunne årstidstegn, hva kjennetegner årstidene
- Være forskende i møte med naturen, naturforskere
- Være miljødetektiver
- Ha kunnskap om navn på dyr, livet i fjæra
- Fokus på miljøvern og bærekraftig utvikling
- Fokus på trafikk og trafikkregler
- Ha fokus på sikkerhet

Hva skal barna mestre og hva skal de oppleve?

4 og 5 åringene

- Bære tursekk med innhold og utstyr som behøves
- Kunne kle på seg
 - Pakke sekken selv
- Ha god utholdenhet for lengre turer
- Kunne bruke redskaper som hammer, kniv og sag med tilsyn og veiledning
- Vise god motorisk mestring, bli utfordret til å prøve
- Fokus på gode relasjoner barna i mellom
 - Kunne smøre matpakken selv
 - Ha god utholdenhet til lange turer
- Være sertifiserte spikkere, spikkekurs.
- Ha god evne til å vurdere risiko
- Ha kunnskap om hvordan tenne bål og lage mat ute

For å oppnå dette må personalet

- Vise gode holdninger med å være ute
- Oppfordre barna til å kjenne på forskjellige naturmaterialer
- Legge til rette for at barna får mulighet til ulike erfaringer med ulike naturmaterialer

- Ha realistiske forventninger til hva barna er i stand til å gjennomføre
- Ta barnas initiativ på alvor
- Gå foran som et godt eksempel, være glad i å gå på tur selv
- Legge til rette for å bruke naturen som lekearena og delta på barnas premisser
- Veilede foreldre om bekledning
- Inspirere barna til aktivitet og bygge forventninger
- Vise barna hvordan vi kan bruke naturen som lekeplass
- Veilede barna til å prøve nye utfordringer
- Være bevisste på hvordan vi snakker om uteliv og vær
- Være nysgjerrig og vitebegjærlig på barnas premisser
- Drive holdningsskapende arbeid
- Lære seg å kjenne nærmiljøet godt
- Være bevisste på våre egne holdninger for hvordan vi bruker naturen
- Ha kunnskap om bruk av turutstyr og hvordan ferdes i naturen

Når barnet mestrer ønsker man nye utfordringer og når barnet føler seg trygg tar de på eget initiativ det neste steget. Her er naturen i særklasse når det kommer til tilpasset opplæring!

I Ånstad barnehage forsøker personalet å stimulere til samarbeid blant barn både i lek og aktiviteter. Personalet veileder barna i turtaking, dialog, det å lytte, dele og hjelpe hverandre. Dersom vi registrerer at barn har behov for støtte i sin sosiale utvikling, vil individuelle tiltak utarbeides og settes inn. Tiltakene utarbeides og vurderes fortløpende på avdelingsmøter. Slike tiltak kan for eksempel være lekegrupper, og aktiviteter der barn får øve på ulike uttrykksmåter (sang, dans, kunst, teater). Vi er opptatt av å gi positiv tilbakemelding på spesifikke områder.

Personalet er viktige rollemodeller for barna i barnehagen. Et personale som utøver adferd preget av respekt, ansvarlighet, varme, tydelighet, ydmykhet, mot, positivitet, glede og humor, vil i stor grad være med på å utvikle barns sosiale ferdigheter. Dette er adferd som forventes av personalet på jobb i Ånstad barnehage.

Mye læring skjer i "her-og-nå" situasjoner, dvs situasjoner som man ikke kan forutse og planlegge på forhånd. F. eks: to barn begynner å krangle og forventer at en voksen ordner opp, eller et barn blir utestengt fra leken. Dette er situasjoner som stiller store krav til de voksnes handlingsdyktighet.

Barna må lære seg til å ta ansvar for egne handlinger, men det krever at noen voksne er til stede og lærer dem det underveis. Vi som voksne må i samspill med barna vise at vi har et positivt menneskesyn. Alle barn skal ha mulighet til å oppleve seg selv som en positiv del av et sosialt fellesskap, og i tillegg ha følelsen av å bli satt pris på og respektert.

Når vi jobber med sosial kompetanse er det spesielt fem områder vi prøver å styrke:

- *Selvhevdelse.* Handler om evnen til å hevde seg selv i samspill med andre, på en måte som oppfattes positivt av andre.
- *Empati.* Handler om evnen til innlevelse i andre menneskers følelser, og evnen til å sette seg inn i andres situasjon.
- *Prososial atferd.* Handler om positive sosiale holdninger, samt evnen og viljen til å utføre disse handlingene, som å hjelpe, støtte, oppmuntre, dele osv.
- *Selvkontroll.* Handler om evnen til å holde litt av seg selv tilbake i samspill med andre, styring av aggresjon.
- *Lek, glede og humor.* Handler om å ha evnen til å komme seg over småting i hverdagen, produsere humor og kunne innta en lekende og humoristisk holdning til andre barn og omgivelsene.

For å få til dette kreves det en aktiv voksenrolle. I barnehagene i Ibestad ønsker vi voksne å jobbe med/forberede oss på følgende områder:

Fremme positiv selvfølelse hos barna, f.eks ved å la de hevde sine meninger, ønsker og behov, og vise interesse for det de forteller.

Gi passe utfordringer slik at barna så ofte som mulig opplever mestring.

Bekrefte/rose og oppfordre til prososiale handlinger.

Refleksjon over egen atferd. Bevisst og gjennomtenkt grensesetting.

Gi rom for leken. Spesielt rollelek er viktig for utvikling av sosial kompetanse. Frilek er viktig for at barna skal få tid til å opprette vennskap seg imellom.

Stimulere til vennskap. Vi har ikke så ofte søsken på samme avdeling, men det er fullt mulig å gå på besøk til hverandre, spise hos hverandre etc.

Bruke mindre grupper hvor vi trener på å lytte til hverandre, snakke høyt og tydelig og se på den man snakker med. Synge, opptre, vise frem noe, fortelle, vente på tur. Her har vi en fin anledning til å skape og stimulere til fortellerglede hos barna.

Engasjement. Vi ønsker å være gode språkmodeller for barna, være tilgjengelige, lydhøre og gi tilbakemeldinger på deres ytringer.

Gi barna fellesopplevelser slik at alle har en forutsetning for å være med på samtalen når opplevelsen skal bearbeides.

HVORDAN JOBBER VI MED SOSIAL KOMPETANSE

Det kan settes tre mål for arbeidet med sosialkompetanse. Vi har prøvd å si noe om hvordan jobben vil utarte seg etter alder, men det er viktig å poengtere at vi ikke bare ser på alder, men også på hvert enkelt barns utvikling, behov, modning og forutsetninger i det daglige. Mange av tiltakene er langsiktige og følger barnet gjennom hele barnehagetiden.

1. Barnet utvikler positiv selvoppfatning

Barna må oppleve seg respektert og betydningsfull, og få en positiv holdning til egen læreevne. Barnets selvbilde farges av responsen og oppmerksomheten en får fra mennesker rundt seg. Det er derfor viktig å gi barna ros, anerkjennelse og oppmuntring gjennom den daglige omsorgen i trygge omgivelser. Å oppleve mestring påvirker også selvoppfatningen til barna.

Hvordan dette vises i praksis for 1-2-åringen

- Garderobe og stellesituasjonen er gode omsorgssituasjoner som gir fin mulighet for et godt voksen-barn samspill. Ved å gi barnet man steller/kler på full oppmerksomhet, nærhet og kos får barnet kjenne seg betydningsfullt.
- Gi barna utfordringer å strekke seg etter gjennom aktiviteter som lek, av- og påkledning og ordens barn.
- Vise at vi ser og hører barnet og tar det på alvor.
- Bruke glede og humor i hverdagen.

Hvordan dette vises i praksis for 3-4-åringen

- Gi oppmerksomhet, oppmuntre, motivere og hjelpe barnet over eventuelle hinder, slik at barnet får følelsen av at "jeg kan" og "jeg er enn ressurs".
- Vi ser og hører barnet - viser interesse og tar det på alvor.

- Gi barnet mestrings- og ansvarsoppgaver i barnehagehverdagen. Og la barnet får utfordringer ut fra forutsetninger når det gjelder av/påkledning, hygiene/toalettsituasjon, dekke av og på bordet, rydde og vaske m.m.
- Gi barnet støtte og veiledning i å løse konflikter selv.
- La barnet få fritt spillerom til å bruke sin fantasi og kreativitet i styrte aktiviteter.

Hvordan dette vises i praksis for 5-åringen

La barnet aktivt få delta i samtaler og diskusjoner, og få være med på å ta avgjørelser.

- Gi barnet ansvars- og mestringsoppgaver i forbindelse med skolestart.
- Gi barna mulighet til å håndtere og løse konflikter selv, slik at barna får en forståelse for rett og galt, samt å ta ansvar for felles regler.
- La barnet få muligheten til å komme med ideer og synspunkter, og få utforske gjennom egen kreativitet og fantasi.

2. Barnet utvikler evnen til sosialt samspill og å kunne kommunisere på ulike plan

Det er viktig at barnet kan ta og opprettholde kontakt med andre barn. Videre er det viktig å kunne samarbeide, ta hensyn, vise empati og gi omsorg for hverandre. Det er også viktig for barnet å utvikle et godt muntlig språk, da språket har en viktig sosial funksjon.

Tiltak for 1-2-åringen

- Gruppetilhørighet er viktig også for de aller minste barna. De må få oppleve verdien av å være sammen. Dette kan barna oppleve under måltider og samlingsstunder. Dette er viktig for barnets utvikling av relasjoner seg i mellom.
- Vi setter av mye tid til frilek i hverdagen. Det er gjennom denne type lek at barna blir kjent med sine egne og andres følelser og reaksjoner. Det er alltid en voksen i nærheten som kan være der for veiledning i leken og dette kan bidra til positive lekeopplevelser.
- Gjennom sang og musikkaktiviteter fremmer man språket og uttrykksformer hos små barn.
- Garderobe og stellesituasjoner er gode arenaer for å fremme språkutviklingen. Det er da viktig at man setter ord på det man gjør og hva ting heter.

Tiltak for 3-4-åringen

- Gi barna rom for en åpen kommunikasjon med andre og være der som en støtte og en som leder kommunikasjonen videre.
- I konfliktsituasjoner samtaler vi om konsekvenser, om det å ta hensyn til hverandre og vise respekt for hverandre.
- Oppmuntre til godt samarbeid og til å ta hensyn til hverandre i hverdagsaktiviteter som rydding, av/påkledning og i lek.

- Skape et trygt lekemiljø der barnet kan få utforske leken, finne sin rolle og få en forståelse for lekens regler.
- Stimulere barnet ved å lese, si rim og regler, synge sang, samtale og fortelle.
- Motivere og oppmuntre barnet til å bruke språket aktivt i grupper som for eksempel i samling og ved måltidene.
- Arbeide med ulike tema på avdelingene som fremmer barnets lek.

Tiltak for 5-åringen

- Gi barnet oppgaver som går på å fremme samarbeid og det å komme frem til svar og løsninger.
- Gi barnet ansvar i forhold til de mindre barna - få lov til å være et godt forbilde.
- Stimulere barnets nysgjerrighet og forståelse av skriftspråk og matematikk gjennom lek med bokstaver/tall, lyd, rim og regler og logisk tenking.
- Gi barnet mulighet til å uttrykke sine tanker og følelser, og få reflektere gjennom å delta aktivt i samtaler, diskusjoner og undring.

3. Barnet får utfordringer ut i fra alder og modning

Vi ønsker å gi barna utfordringer gjennom fysisk aktivitet. Vi vil at barna skal få oppleve motorisk aktivitet i varierte former og få et positivt forhold til egen kropp. Vi vil også jobbe med selvstendighetstrening og å gi barna utfordringer for videreutvikling på alle utviklingsområder.

Tiltak for 1-2-åringen

- Barna vil få erfaring med ulike typer terreng og ulike måter å bruke kroppen på. Vi bruker barnehagens uteområde daglig og er også ukentlig på turer. Det er viktig at de minste barna får bevege seg i ulikt terreng for å utvikle balansen og kroppsbeherskelsen, ikke sitte for mye i vogn. Bli ikke lange turen, men den skjer på deres premisser.
- Daglige rutinesituasjoner er gode i forhold til selvstendighetstrening. Det er viktig at de små barna får prøve seg i mestringsoppgaver som av- og påkledning, dekking av bord osv.
- Ros, anerkjennelse og oppmuntring fra voksne er viktig.
- Delta i lek og aktivitet i grupper med barn på samme alder.

Tiltak for 3-4-åringen

- La barnet få utfordringer i uteleken og på tur med aktiviteter som å klatre, sykle, springe, hoppe, balansere, stå på ski, ake akebrett, huske m.m.
- La barnet få utforske og være kreativ ved å bruke fingrene. Klippe, lime, tegne, male, perle og modellere.

- Stille krav og oppmuntre barnet til å klare selv ved av/på kledning, do situasjon, hente saker og ting, rydde og å dekke på/av bordet.
- Lære barnet å håndtere konflikter gjennom å si ifra og å spørre om barnet har behov for hjelp og støtte.
- Gi barnet anerkjennelse og ros, å gjøre det oppmerksom på at det mestrer.

Tiltak for 5-åringen

- Forberede barnet på skolestart gjennom å variere utfordringene, ha både stillesittende og fysiske aktiviteter og konsentrasjonstrening.
- Gi barnet utfordringer i 5 års -gruppen der de får trening i å skrive, tegne, fargelegge og klippe, samt intellektuell stimuli gjennom filosofiske undringssamtaler.

LEK - er barns viktigste aktivitet!

Hva leken betyr for barnet

- Leken gir barnet glede!
- I leken utvikler og styrker barnet sin identitet og selvfølelse.
- I leken prøver barnet ut sine uttrykk, bearbeider sine opplevelser og utvikler tanker.
- I leken utforsker og bearbeider barnet ting som er vanskelig.
- Leken er en prosess hvor barnet lærer omverdenen å kjenne.
- Leken fremmer barnets kreativitet og fantasi.
- Leken gir barna sosiale ferdigheter og kompetanse.
- Leken fremmer barnets utvikling på alle områder; intellektuelt, språklig, motorisk, sosialt og emosjonelt.
- Leken overfører viktige barnekulturelle tradisjoner fra eldre til yngre barn.

Voksenrollen i barnas lek

Lek er "hverdag" for barna og inngår i det meste av det de gjør. Vår oppgave som voksne blir derfor å ta leken på alvor, og å legge forholdene til rette for barna. For å stimulere leken er det viktig at barna får opplevelser og erfaringer av ulike slag. Gjennom turer, bøker, teater, ulike medier, forskjellige opplevelser i hjemmet, og i barnehagen får barna inspirasjon til leken.

Vi ser det som viktig at vi voksne deltar i leken til barna. Gjennom deltakelse kan vi lære mer om leken, vi lærer barna bedre å kjenne, vi kan påvirke leken i positiv retning når det er nødvendig og kan lettere observere enkeltbarnets funksjon i lek. Lek og læring ligger tett på hverandre. En forutsetning for læring er engasjement, og i leken er barnet engasjert fordi det har et forhold til leken. Fordi leken er frivillig tør barnet eksperimentere og prøve ut. Når vi vet hvor viktig leken er for barnets utvikling, og vi i tillegg vet at barnets lek har dårlige vilkår i dagens samfunn, blir barnehagens viktigste oppgave å støtte opp om barnets lekemuligheter.

Lek og læring

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.» Rammeplan for barnehagen kap. 3

Barn lærer gjennom lek. Å leke er å lære. Lek er en opplevelsestilstand som gir mening, fremmer læring og gir ny kunnskap. Barnehagen legger til rette for variert lek ute og inne, med utfordringer og mestring for alle aldre. Med utgangspunkt i barnas interesser styrker, utfordrer og inspirerer vi leken ved å gi gode rammer av tid, materiell og rom. Ved god balanse mellom mestring og utfordringer i leken opplever barn optimal motivasjon, konsentrasjon, læring og mestring. Vi lar barnas egen nysgjerrighet og kunnskapstørst vise vei når læring skjer gjennom lek.

Leken har en sentral plass i barnehagen, og vi anerkjenner lekens egenverdi. Vi deltar i og beriker leken på barns premisser, og gir gode vilkår for lek, vennskap og barnekultur. Lek er barnas arena for utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.

For barna i barnehagen vår betyr dette at de møter aktive og engasjerte voksne som tilrettelegger for lek og læring både inne og ute. Og barna får delta i lekegrupper og aldersinndelte grupper

Barns medvirkning

«Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen.» Rammeplan for barnehagen kap.3

Danning utvikles i et sosialt og kulturelt fellesskap og er en livslang prosess. Barn har en stemme som fellesskapet trenger for å være vitalt og demokratisk. Vi skaper plass til kreativitet gjennom å åpne for barns medvirkning, også der barn uttrykker motstand og uenighet.

For barna i barnehagen vår betyr dette at:

- De voksne legger til rette for medvirkning tilpasset barnets alder
- De opplever at deres mening er viktig

Null mobbing i barnehagen vår!

«Alle skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.» Rammeplanen kap. 3

«Mobbing er handlinger som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning.» Prof. Ingrid Lund

Den voksne tar ansvar og leser barns atferd, er varm, tilstedeværende og tydelig. Vi anerkjenner barns sårbarhet og følelser, og deres behov for å høre til i fellesskapet. Alle barn skal være inkludert og føle seg som en verdifull bidragsyter i fellesskapet.

For barna i barnehagen vår betyr dette at ALLE skal ha minst en venn og ALLE skal oppleve å være en del av fellesskapet.

- alle skal ha minst en god venn

Den gode barndom

Barnehagen skal bidra til at barna får en barndom preget av TRIVSEL, VENNSKAP OG LEK. Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet skal ha **BARNETS BESTE** som grunnleggende hensyn, som et overordnet prinsipp. (Rammeplanen kap 1)

OMSORG

For å ha gode hverdager i barnehagen, må barnets grunnleggende behov for trygghet og tilknytning ivaretas.

Å gi god omsorg handler om å gi barna det de trenger for å utvikle seg godt. Omsorg i barnehagen handler både om forholdet mellom personalet og barna og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta i mot omsorg, er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, til gode relasjoner og til gradvis å kunne ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Barn trenger voksne med et varmt hjerte og et klart hode!

Mål: trygg tilknytning, trygge, glade, lekende, nysgjerrige barn

Tiltak:

- oppmuntre barna til å vise omsorg/ øve på å ha omsorg for seg selv
- skape et miljø der leken har gode betingelser og der alle inkluderes i fellesskapet
- skape gode arenaer for læring og danning
- tilstedeværende voksne som ser hvert enkelt barn
- tydelige voksne som ser hva som trengs
- glede, lek og humor

TILVENNING

Barn har behov for å knytte seg til en eller flere voksne når de skal etablere en trygghet i sin hverdag. Denne etablerte tryggheten vil i neste omgang fungere som en slags ladestasjon som barnet kan vende tilbake til når det utforsker sine omgivelser. Etter hvert som barnet blir trygg i sine omgivelser vil det stadig sjeldnere trenge denne voksenpersonen, eller denne ladestasjonen, i umiddelbar nærhet. Barnet finner også trygge holdepunkter i andre barn, voksne, rom, leker etc.

Hvorvidt et barn blir trygg og knytter seg til sine omgivelser i barnehagen er avgjørende for dets trivsel og utvikling. I Ånstad barnehage ser vi verdien av å prioritere å bruke god tid på tilvenning av både barn og voksne.

Mål:

- barn og foreldre har en trygg og god start i barnehagen
- barnet er trygg på de voksne på avdelingen og lar seg trøste
- foreldrene kjenner rutinene på avdelingen, kan navn på alle barna og tør å bry seg om og med alle sammen

Tiltak ved oppstart:

- foreldrene til stede sammen med barnet i ca tre dager ved oppstart
- personalet observerer hvordan barnet er vant med å bli stelt, kledd på, lekt med, vaner ved matbordet og leggerutiner ved at foreldrene gjør disse tingene de første dagene
- personalet overtar rutinene gradvis
- foreldrene deltar aktivt i praktiske oppgaver i barnehagen for å blir kjent med oss (og hverandre) mens vi blir kjent med barnet.
- om mulig har barnet litt kortere dager de påfølgende dagene (Det er fryktelig slitsomt og krevende å starte i en ny barnehage, mye og mange nye å forholde seg til)

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet. (Rammeplanen kap 1.)

Mål:

- barnehagen skal bidra til at alle barn får utvikle seg i tråd med evner og interesser og utvikle forstå det samfunnet vi er en del av
- gutter og jenter har like muligheter og deltar i fellesskap i alle aktivitetene i barnehagen

Tiltak:

- barna opplever å bli hørt
- gutter og jenter har like muligheter og oppmuntres til å delta i fellesskap i alle aktivitetene i barnehagen
- vi oppfordrer til lek på tvers av kjønn
- vi har lekemateriell som appellerer til begge kjønn og til allsidig lek
- voksne er gode rollemodeller og unnlater å benevne aktiviteter som spesielt for gutter eller - jenter

Barnehagene i Ibestad er opptatt av at alle barn skal ha like muligheter hvor individuelle interesser teller mer enn kjønn, alder eller andre faktorer. Barnehagen skal fremme likestilling, og menneskelig likeverd er en av grunnverdiene i barnehagen. Alle barn skal få mulighet til å oppleve omsorg, lek og læring uansett funksjonsnivå, kjønn, alder eller sosioøkonomisk bakgrunn. I barnehagen vår er vi opptatt av å tilrettelegge for enkeltindivid og barnegruppen ut ifra hva barn viser interesse for. Personalet viser stort mangfold gjennom ulike kjønn, interesser og bakgrunn som representerer mangfoldet i samfunnet barna lever i og skal møte senere. Personalet skal være bevisst på språket som benyttes i barnehagen for å lære alle barn at de er like mye verdt, og at ingen faktorer styrer hva de skal leke med, snakke om og hvordan de skal tenke.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

«Alle mennesker er unike» Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal sikre et livssynsmessig mangfold og ivareta religionsfrihet.

Mål:

- barna skal oppleve at det er mange måter å tenke, handle og leve på
- barna føler seg sett og anerkjent for den de er
- barna lærer om ulike verdier og livssyn

Tiltak:

- formidle fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn som er representert i barnegruppa
- utforske og undre seg sammen over ulike religiøse/livssynsmessige spørsmål sammen med barna
- markere merkedager og høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner/livssyn som er representert i barnegruppa

LEK og VENNSKAP

Å leke er en del av det å være barn. Leken har mange uttrykksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel i barnehagen.

Personalet skal være tilgjengelig for barn ved å støtte, delta, inspirere og oppmuntre barna i deres lek slik at leken kan utvikles kreativt, gi gode opplevelser og forebygge konflikter.

Barnas lekemiljø skal være trygt og sikkert, men samtidig by på utfordringer - noe å strekke seg etter - som kan gi noen skrubbsår, men først og fremst stjerner i øynene ved å mestre.

Mål:

- barna kjenner til og tar i bruk lekemulighetene på avdelingene

- barna kjenner hensiktsmessige måter å komme med i lek på og er en populær lekekamerat
- barna løser små konflikter selv, er inkluderende og bruker språket i konfliktløsning framfor fysiske alternativer
- barna godtar positiv ledelse og lekealternativer framfor å forstyrre andres lek
- barna setter grenser for seg selv og aksepterer andres grenser

Tiltak: Personalet skal

- være bevisst på at det er vårt ansvar at barn leker, hvordan de leker og hva de leker
- sørge for at barna føler trygghet og at de så ofte som mulig får leke uforstyrret og har det de trenger i leken
- observere og kartlegge hvilke barn som til tider kan trenge ekstra hjelp og støtte
- kjenne ulike strategier og hjelpetiltak for barn som trenger det og kunne iverksette dem
- innrede slik at det inspirerer til allsidig lek
- sette i gang lek

LÆRING OG DANNING

Lek er en naturlig arena for læring. Barnehagens oppgave er å stimulere til nysgjerrighet, undring, refleksjon og glede slik at barna kan være kreative og finne egne løsninger.

For å ha gode dannelsesprosesser er det viktig at voksne viser respekt for den kommunikasjonen som barna har og interesse for det de sier. Den voksnes rolle er å være en god samtalepartner, samhandlingspartner og veileder.

Det viktigste i dannelsesprosessen er å gi barna god selvfølelse og at de gjennom den kan forstå både seg selv og andre.

Mål: skape et stimulerende miljø som støtter opp under barns lyst til å leke, utforske, lære og mestre

Tiltak: Personalet skal

- legge til rette for at barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger.
- temaarbeid
- arbeid med fagområdene
- bruke nærmiljøet og skogen

«BARNES TRIVSEL - VOKSNES ANSVAR»

Hjem og barnehage må stå sammen om å skape et inkluderende miljø der det jobbes aktivt mot mobbing og/eller annen krenkende atferd.

De voksne må vise barna gjennom holdning og handling at vi bryr oss om hvordan de har det. Vi må gi klart uttrykk for hva slags oppførsel som aksepteres og hva som ikke aksepteres.

Mål:

- barna trives og har venner i barnehagen
- barna er inkluderende og viser omsorg for hverandre
- fravær av mobbing og annen krenkende adferd

Tiltak:

- hjelpe til med å utvikle vennsksrelasjoner
- hjelpe de barna som ikke klarer å danne vennskap selv
- forebygge, avdekke og stoppe krenkende atferd
- tema-arbeid om vennskap og deltakelse
- «Det er mitt valg»
- tverrfaglig samarbeid
- beredskapsplaner/handlingsplan mot mobbing/krenkende atferd

BARNEHAGEN SKAL FOREBYGGE MOBBING, MEN HVA ER MOBBING?

Mobbing blir definert ulikt, men noen av trekkene i ulike definisjoner er at det dreier seg om:

- Negative, fysiske eller psykiske handlinger begått av en eller flere mot en annen.
- Den som blir utsatt for erting, plaging eller utestenging er en del av et fellesskap med en rolle vedkommende ikke har valgt selv.
- Det er ubalanse i maktforholdet slik at det er vanskelig å forsvare seg.
- Noen legger til at handlingene må ha en viss hyppighet og foregå over tid.
(Udir Barns trivsel - voksnes ansvar)

Mobbingen kan arte seg som fysisk/psykisk plaging, trakassering, trusler, erting, håning, negativ omtale / tiltale, utestenging og / eller ignorering over tid.

Det er ikke mobbing ved vilkårlig erting, enkelt episoder med konflikter eller slåssing, enkelt tilfeller av utestenging m.m. Dette er slikt som kan forekomme i barns lek, og som oftest ordnes dette opp i, etter hvert og uten problemer for noen av partene.

Plaging over tid vil aldri ha noen som helst positiv effekt. Barn som blir plaget uten at noen griper inn, vil etter hvert oppleve seg selv som verdiløse og utvikle en lav selvfølelse. Og barn som er tilskuere til at jevnaldrende blir plaget systematisk uten at voksne griper inn, vil kunne miste både respekten for og tilliten til voksne. Ingen barn kan få lov til å plage andre systematisk. Barn flest opplever det som negativt at voksne lar andre barn ta makten på avdelingen; de oppleves ikke som "skikkelige voksne".

Dersom et lite barn er kommet inn i en negativ samspillsirkel, makter det ikke alene å bryte en slik ond sirkel. Også for voksne er det svært vanskelig å forandre et uheldig mønster på egen hånd. For små barn er det praktisk talt umulig å forstå årsakene til egne sosiale problemer og å kunne gjøre noe med dem. Voksne har ansvar for å oppdage og hjelpe til med å bryte slike onde sirkler.

LIVSMESTRING OG HELSE

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Barna må også ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner

Mål:

- barna behersker grunnleggende bevegelsesmønstre som å gå, hoppe, løpe, hinke, klatre, balansere
- barna utvikler et godt og funksjonelt grep
- barna kan roe ned aktivitetsnivået og slappe av (sove for noen) i barnehagen
- barna kan og følger enkle regler for «bordskikk»
- barna lærer om egen hygiene

Tiltak:

- legge til rette for grovmotorisk aktivitet ute og inne
- bruke puterom, klatrevegg, balanseløyper, hinderløyper
- finmotoriske aktiviteter som øver pinsett- og blyantgrep - oppfordre til riktig grep
- påse at det er muligheter for ro og hvile ved å legge til rette for hvilestunder/små avbrekk i løpet av dagen
- dekke hyggelige matbord, gi tid og ro til måltidet
- oppmuntre barna til mest mulig selvstendighet
- oppfordre barna til å smake på forskjellig mat

Annerledeshet - toleranse og respekt

Det er skrevet mye god litteratur som tar for seg møter på tvers av kulturer. Humor er et godt hjelpemiddel for å se oss selv og våre fordommer. A.A. Milne har uttrykt noen tanker ang. fremmedfrykt gjennom bøkene om Ole Brum:

Kap 7 "Hvor Kengu og vesle KenguRu kommer til skogen og Nasse Nøff får et bad."

På sin sjarmerende måte beskriver Milne situasjonen når et fremmed og ukjent dyr, en kenguru, kommer til skogen og ingen helt vet hvor dyret kommer fra og hvorfor det er kommet dit:

"Det jeg ikke liker er dette," sa Sprett: "Her er vi - du, Brumm, og du, Nasse Nøff og jeg - og plutselig..." "og Tussi," sa Brumm. "Og Tussi- og så plutselig...", "og Uгла" sa Brumm. "Og Uгла - og så aldeles plutselig-", "Ja og Tussi", sa Brum. "Nå holdt jeg på å glemme ham igjen." "Her - er - vi," sa Sprett meget langsomt og tydelig, "alle - sammen, og så plutselig våkner vi en morgen, og hva finner vi? Vi finner et fremmed dyr midt i blant oss. Et dyr vi aldri har hørt så mye som et ord om før. Et dyr som bærer familien med seg i lommen! Tenk om jeg skulle bære familien min med meg i lommen, hvor mange lommer måtte jeg ikke ha da?" "Seksten" sa Nøff. "Er det ikke sytten, da?" sa Sprett. "Og enda måtte jeg ha en til lommestørkleet - det blir atten! Atten lommer å lete i! Det har jeg ikke tid til."

PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

«Planlegging i barnehagen baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den baseres også på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. Vurdering bygger på felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet og gir utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.» Rammeplan for barnehagen kap. 8

Dokumentasjon synliggjør sammenhengen mellom plan og praksis, og gir grunnlag for refleksjon. Pedagogisk dokumentasjon synliggjør vårt arbeid, og legger til rette for dialog og innsikt i en kontinuerlig forbedringsprosess.

Dokumentasjon som grunnlag for refleksjon og læring:

Verktøy for dokumentasjon:

- Bildekollasjer
- Praksisfortellinger
- Observasjoner
- Referater
- Planer skriftliggjøres

Vurdering av barnehagens arbeid:

Verktøy for vurdering av barnehagens arbeid:

- Skriftlige evalueringer
- Årsrapporter
- Brukerundersøkelser
- Refleksjon
- Individuelle samtaler
- Assistentmøter
- Komitéer

For barna i barnehagen vår betyr dette

- et barnehagetilbud av høy pedagogisk kvalitet, og at vi strekker oss for hele tiden å bli bedre, mer utforskende og innovative

For foreldrene i barnehagen vår betyr dette

- at vi inviterer til spørsmål og innspill om barnehagens praksis